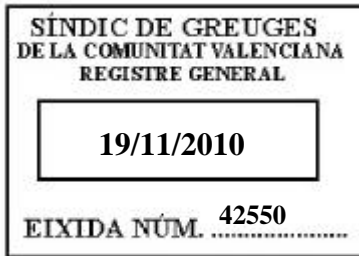

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Ajuntament d'Elx
Sr. Alcalde-Presidente
Pl. de Baix, 1
ELX - 03202 (Alacant)

=====
Ref. queixa núm. 106267
=====

Senyor,

Vam rebre en esta institució diversos escrits de queixa signats pel Sr. (...) i altres, que van estar acumulats, perquè guardaven identitat de contingut i als mers efectes procedimentals, a la queixa de referència indicada més amunt.

Substancialment exposaven els fets i les consideracions següents:

?? “Que l’Ajuntament d’Elx incompleix la legislació vigent respecte de la cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana, ja que no ha previst que els continguts de la web del Centenari de Miguel Hernández puguen ser visitats també en valencià.”

En considerar que las queixes reunien els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va estar admesa, en vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l’article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per els interessats, i li vam demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d’aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de l’Ajuntament d’Elx donava compte del següent:

“... Efectivamente, la página web creada este año por el Ayuntamiento de Elche para divulgar las actividades conmemorativas del primer centenario del nacimiento del poeta Miguel Hernández está diseñada en castellano, y sus contenidos figuran en esta misma lengua. Nuestra intención a la hora de hacerlo de esta manera ha sido utilizar la web, no tanto para difundir los contenidos del centenario entre los residentes de Elche, que tienen posibilidad de acudir in situ a las diferentes actividades programadas, sino para divulgar fuera de Elche nuestro homenaje al poeta. Se pensó en la necesidad de difundir los pormenores del centenario en lugares especialmente significativos en la trayectoria de vida de Miguel Hernández, como

Madrid, Jaén o Huelva, y al mismo tiempo actuar como polo de atracción para convertir Elche en centro del interés hernandiano en España a lo largo de la celebración del homenaje.

En ningún momento nos ha inspirado en nuestra tarea la intención de discriminar la lengua valenciana, de hecho, hemos recogido comentarios elogiosos de profesores de enseñanza primaria sobre nuestro programa didáctico impartido a los colegios, algunos de ellos hechos en valenciano y así transmitidos a través de nuestra web.

En cualquier caso, entendemos que algunos ciudadanos puedan sentirse discriminados por este hecho, y por ello, pensamos que utilizar únicamente la lengua castellana ha podido ser un error por nuestra parte, cometido desde luego sin ninguna intención. A partir de ahora, y hasta que finalice el centenario del poeta, intentaremos combinar ambas lenguas con la intención de dar oportunidad a aquellos ciudadanos que desean expresarse e informarse en la lengua valenciana...”

Els interessats, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, no van formular cap al·legació, per la qual cosa resollem l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demanem que considere els arguments que seguidament li exposem i que constitueixen els fonaments de la resolució amb què concloem::

En primer lloc, i com a qüestió prèvia, esta institució dóna per acceptats els arguments exposats en tràmit d'informe pel coordinador del Centenari Miguel Hernández, ja que no hem deduït cap actuació pública irregular que justifique la continuació de la intervenció del Síndic de Greuges. No obstant això, en la tramitació de la present queixa ha sorgit una altra qüestió sobre la qual esta institució ha de pronunciar-se, i sobre la qual hem de fer la consideració següent com a fonament del recordatori de deures legals amb què concloem:

El present expedient de queixa s'inicia, com sap, com a conseqüència d'uns escrits dirigits a esta institució pels interessats, íntegrament redactats en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en el seu article 11 estableix que “(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i aquelles en què hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, independentment de la llengua en què s'haguera iniciat el procediment. 2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la indicada pels interessats”, la petició d'informe que els va ser feta, es va fer en la llengua elegida per l'interessat, això és, en valencià.

No obstant això, la part essencial de l'informe remés per vosté es troba redactada íntegrament en castellà.

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua història i pròpia del nostre poble” i, d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa Comunitat Autònoma, va modificar substancialment l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma oficial propi han legislat sobre la matèria, mitjançant les denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua cooficial amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en les legislacions autonòmiques baix l'empara atorgada per la Constitució, no pot, però, desconéixer, i de fet no ho desconeix, que l'article 14 de la Constitució estableix el principi d'igualtat, amb interdicció de qualsevol forma de discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que estableix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la mateixa Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en el seu article 4 que “en cap cas podrà haver-hi discriminació pel fet d'usar qualssevol de les dos llengües oficials” de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels manaments continguts en els preceptes anteriorment esmentats és el dret que assistix qualsevol ciutadà en les seues relacions amb l'Administració, en elegir la llengua en què este vulga que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, i sorgix el correlatiu deure de l'Administració de respectar esta elecció i d'utilitzar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera estat elegit. En consonància amb això, l'article 1 esmentat anteriorment, declara que “en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en aquelles que hi haja altres interessats que així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, independentment de la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, qualsevol que siga la llengua oficial utilitzada en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions s'hauran de fer en la llengua indicada pels interessats.

En el present expedient, tanmateix, la remissió d'un informe en castellà, quan la llengua elegida pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos manaments legals anteriorment exposats.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprén de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'autonomia, en assenyalar que "Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

En el present expedient, però, la remissió de l'informe ha estat en castellà, tot i que la llengua triada pel ciutadà ha estat el valencià, la qual cosa no s'ajusta als mandats legals anteriorment exposats.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt, **HEM DE RECORDAR A L'AJUNTAMENT D'ELX** els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, i d'utilitzar en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) triada per ells.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, així mateix, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana